

دوست دارید برنامه‌های دیگر اجرا کنید. اگر به شما پیشنهادی شود قبول می‌کنید؟ در واقع نه، من تجربه مکتوب را بیشتر دوست دارم و با نوشتن راحت‌تر هستم. این برنامه هم به عنوان یک تجربه برایم جالب بود وارد دنیایی شدم که چیزی از آن نمی‌دانستم اما خیلی پرفشار بود

فایده‌یک

ویژه‌نامه رادیو و تلویزیون روزنامه جام جم
شنبه ۱ آذر ۹۹ شماره ۷۳۲

۳
رو در رو

گفت و گو با منصوره مصطفی‌زاده، مجری برنامه تلویزیونی «مامان‌ها»

«مامان‌ها» مثل برنامه کودک یا برنامه سیاسی مهم است

حدود چهار هفته از شروع برنامه مامان‌ها می‌گذرد. برنامه‌ای که اجرایش به عهده یک چهره جدید است. منصوره مصطفی‌زاده که پیش از این در قالب کارشناس و مهمان برنامه‌های مختلف مثل کتاب باز، جیوگی و... روی آنتن دیده شده بود، حالا خودش به عنوان مجری در برنامه مامان‌ها حضور دارد.

چه شد تصمیم گرفتید اجرای مامان‌ها را بپذیرید؟
من خیلی تصمیم نگرفتم. در یک تصمیم گرفته شده قرار گرفتم، چون ایده برنامه ما حتی قبل از این که در برنامه کتاب باز حضور داشته باشیم به وجود آمده بود و شروع به برنامه‌ریزی برای آن کردیم. دوستان برنامه‌ساز ما پیشنهاد دادند برنامه‌ای برای مادرها بسازیم و چون مادران والدین حوزه مورد علاقه‌ام بودند، پذیرفتم در آن حضور داشته باشم.

یعنی ایده مامان‌ها از قبل در ذهن شما بود؟
نه به شکل یک برنامه تلویزیونی. من از وبلاگ نویسی که حیطه شخصی‌ام بود تا زمانی که سردبیر ماهنامه «شهرزاد» و ویژه والدین و دبیر تحریریه همشهری بچه‌ها مختص کودکان و والدین بودم، در حوزه مسائل مربوط به مادران فعالیت می‌کردم. بعد از این که وارد حوزه کتاب کودک شدم هم مخاطبم والدین بودند، بنابراین چند سال بود در این حوزه به صورت مکتوب کار می‌کردم و تجربه اجرا در این برنامه همین‌طور بود.

دوست دارید برنامه‌های دیگر اجرا کنید؟ اگر به شما پیشنهادی شود قبول می‌کنید؟

در واقع نه. من تجربه مکتوب را بیشتر دوست دارم و با نوشتن راحت‌تر هستم. این برنامه هم به عنوان یک تجربه برایم جالب بود. وارد دنیایی شدم که چیزی از آن نمی‌دانستم، اما خیلی پرفشار بود. اصلاً تصور نمی‌کردم ضبط برنامه این قدر کار سنگینی باشد. البته تهیه‌کننده و کارگردانی که با آنها کار کردم، بسیار دقیق بودند. واقعا وسواس عجیب و دقت زیادی داشتند، مثلاً حدود یک سال قبل از شروع ضبط برنامه کار پژوهشی می‌کردیم. برای همه موضوعات، پژوهش کامل انجام دادیم. فرآیند ضبط برنامه و پیدا کردن مهمان‌ها هم کار بسیار سختی بود، یعنی با چند صد نفر صحبت شد تا از بین آنها حدود ۱۴۰ مهمان انتخاب شوند. با این میزان سختگیری و جدیتی که گروه داشتند، واقعا کار پرفشار و سختی بود. گاهی احساس می‌کنم تحمل این مقدار فشار را ندارم.

برنامه شما جزو معدود برنامه‌های تلویزیونی است که مادرانگی و تربیت فرزند را در حد یک آیتیم یا یک قسمت از یک برنامه ندیده است. شما فکر می‌کنید ضرورت چنین برنامه‌ای برای تلویزیون چقدر احساس می‌شد؟

ضرورت این برنامه همان قدر است که نیاز است برنامه‌ای برای کودکان تولید شود یا لازم است برنامه‌های سیاسی داشته باشیم. تجربه شخصی من نشان داده است زنان در هر کسوتی که باشند ورزشکار، سیاستمدار یا هر کار دیگری که داشته باشند وقتی مادر می‌شوند بخش مهم و زیادی از ذهن و دغدغه‌هایشان به دغدغه‌های مادر شدن تبدیل می‌شود و خیلی لازم است ما برای یکی از

مهم‌ترین دغدغه‌های مادران برنامه داشته باشیم و اگر تاکنون نداشته‌ایم، اشتباه بوده است.

در حین بحث‌ها قرار است راه حل مشخصی به همه مادرها داده شود؟

نه، اتفاقاً نکته‌اش همین است که اولاً آن جواب وجود ندارد که بگوییم، ثانیاً مادری که مخاطب ماست قرار است پاسخ‌های مختلف هر سه نفری را که به برنامه آمده‌اند، بشنود و بر اساس سبک زندگی، ارزش‌ها و ویژگی‌های فرزند خودش، هر کدام را که برایش بهتر است، انتخاب کند.

یعنی بحث و پاسخ‌ها را طوری هدایت نمی‌کنید که مخاطب غیرمستقیم به پاسخ مدنظر تعیین شده شما برسد؟

در بعضی موضوعات ممکن است این‌طور باشد، مثلاً درباره کودکان کار اینستاگرامی که هنوز پخش نشده، معلوم است می‌گوییم از فرزندت در اینستاگرام سوءاستفاده مالی نکن و جواب مشخصی دارد، اما در موضوعات دیگر که نظرات مختلف درباره آن وجود دارد، چه من به عنوان مادر و چه گروه ما به عنوان

سازنده، حتی اگر رویکرد و نظری داشته باشیم بروز نمی‌دهیم. سعی می‌کنیم مخاطب به طور متعادل هر دو نظر را بشنود و خودش انتخاب کند.

شما هم رسانه‌ای هستید هم اهل مطالعه و کتاب و اصلاً کارشناس حوزه کتاب کودک هستید. فکر می‌کنید چه بخشی از دغدغه پرداختن به مادرانگی و تربیت و پرورش کودک با طرح دغدغه‌های مادران متناسب است و چه بخشی از آن رویکرد تخصصی دارد، چون در این برنامه بیشتر حضور مادران پررنگ شده است.

مادر بودن یک بخش کاملاً تخصصی مثل پزشکی و رویکردهای روان‌شناسی و تربیتی دارد که برای آنها کلاس و آموزش برگزار می‌شود. بخش دیگری از مادری هم دغدغه‌های عامیانه است که بین همه مادرها و حتی والدین مشترک است و مادران درباره آنها حرف می‌زنند. شاید پیش از این ما در فامیل درباره این دغدغه‌ها حرف می‌زدیم و حالا به واسطه نوع روابطی که آدم‌ها دارند مادرها را به یک برنامه تلویزیونی آورده‌ایم و در سطح کلان‌تری درباره این موضوعات صحبت می‌کنیم. ما با این مادران که با خودشان داوطلب شدند یا معرفی‌شان کرده‌اند جلساتی برگزار کرده‌ایم. تیم کشف مهمان داریم که طی فرآیندی طولانی این جلسات توسط آنها برگزار می‌شود. بعد از این انتخاب نهایی فقط با مادران سوژه برنامه را مطرح می‌کنیم چون اگر بگوییم قرار است از چه چیزی حرف بزنیم مادران نوعی پیش‌آگاهی دارند و شروع می‌کنند به بیان حرف‌های کارشناسی. درحالی که قبل از آن بیشتر به مهمان تاکید می‌کنم ما کارشناس نیستیم و فقط مادرانی هستیم که از تجربه زیسته خود حرف می‌زنیم. می‌توانم بگویم از این روش استفاده کرده‌ام و خوب بوده است و قرار نیست بگوییم این روش خوب است. تا مادری که مخاطب قرار می‌گیرد روش‌های مختلف را بشنود و براساس سبک زندگی و اخلاق و مدل فرزندش روش مورد نظرش را انتخاب کند.

با توجه به این که خود شما کارشناس حوزه کتاب کودک هستید، خروجی آنتن چقدر محصول اطلاعات خود شماست و چه مشورت‌هایی می‌گیرید؟

واقعیت این است من فقط یک نفر از اعضای تیمی بزرگ هستم که بیش از یک سال است در این حوزه کار می‌کنند. جست‌وجو درباره دغدغه‌های مادران، فهرست کردنشان، پژوهش درباره آنها و... توسط این تیم انجام شده و در پشت صحنه هر قسمت از برنامه کار پژوهشی سختی نهفته که اطمینان داشته باشیم اتفاق غلطی رخ نمی‌دهد.

مادر بودن یک بخش کاملاً تخصصی مثل پزشکی و رویکردهای روان‌شناسی و تربیتی دارد که برای آنها کلاس و آموزش برگزار می‌شود. بخش دیگری از مادری هم دغدغه‌های عامیانه است که بین همه مادرها و حتی والدین مشترک است و مادران درباره آنها حرف می‌زنند. شاید پیش از این ما در فامیل درباره این دغدغه‌ها حرف می‌زدیم و حالا به واسطه نوع روابطی که آدم‌ها دارند مادرها را به یک برنامه تلویزیونی آورده‌ایم و در سطح کلان‌تری درباره این موضوعات صحبت می‌کنیم. ما با این مادران که با خودشان داوطلب شدند یا معرفی‌شان کرده‌اند جلساتی برگزار کرده‌ایم. تیم کشف مهمان داریم که طی فرآیندی طولانی این جلسات توسط آنها برگزار می‌شود. بعد از این انتخاب نهایی فقط با مادران سوژه برنامه را مطرح می‌کنیم چون اگر بگوییم قرار است از چه چیزی حرف بزنیم مادران نوعی پیش‌آگاهی دارند و شروع می‌کنند به بیان حرف‌های کارشناسی. درحالی که قبل از آن بیشتر به مهمان تاکید می‌کنم ما کارشناس نیستیم و فقط مادرانی هستیم که از تجربه زیسته خود حرف می‌زنیم. می‌توانم بگویم از این روش استفاده کرده‌ام و خوب بوده است و قرار نیست بگوییم این روش خوب است. تا مادری که مخاطب قرار می‌گیرد روش‌های مختلف را بشنود و براساس سبک زندگی و اخلاق و مدل فرزندش روش مورد نظرش را انتخاب کند.

مادر بودن یک بخش کاملاً تخصصی مثل پزشکی و رویکردهای روان‌شناسی و تربیتی دارد که برای آنها کلاس و آموزش برگزار می‌شود. بخش دیگری از مادری هم دغدغه‌های عامیانه است که بین همه مادرها و حتی والدین مشترک است و مادران درباره آنها حرف می‌زنند. شاید پیش از این ما در فامیل درباره این دغدغه‌ها حرف می‌زدیم و حالا به واسطه نوع روابطی که آدم‌ها دارند مادرها را به یک برنامه تلویزیونی آورده‌ایم و در سطح کلان‌تری درباره این موضوعات صحبت می‌کنیم. ما با این مادران که با خودشان داوطلب شدند یا معرفی‌شان کرده‌اند جلساتی برگزار کرده‌ایم. تیم کشف مهمان داریم که طی فرآیندی طولانی این جلسات توسط آنها برگزار می‌شود. بعد از این انتخاب نهایی فقط با مادران سوژه برنامه را مطرح می‌کنیم چون اگر بگوییم قرار است از چه چیزی حرف بزنیم مادران نوعی پیش‌آگاهی دارند و شروع می‌کنند به بیان حرف‌های کارشناسی. درحالی که قبل از آن بیشتر به مهمان تاکید می‌کنم ما کارشناس نیستیم و فقط مادرانی هستیم که از تجربه زیسته خود حرف می‌زنیم. می‌توانم بگویم از این روش استفاده کرده‌ام و خوب بوده است و قرار نیست بگوییم این روش خوب است. تا مادری که مخاطب قرار می‌گیرد روش‌های مختلف را بشنود و براساس سبک زندگی و اخلاق و مدل فرزندش روش مورد نظرش را انتخاب کند.

تلویزیون چقدر می‌تواند نقش تعیین‌کننده در تغییر باورها و تفکر نسبت به تربیت فرزند داشته باشد؟

تلویزیون نقش مهمی دارد، چون بخش زیادی از مادران و مخاطبان صبح تلویزیون را روشن می‌کنند و تا شب برایشان روشن است، اما قطعاً با یک برنامه اتفاقی رخ نمی‌دهد و تلویزیون اگر بخواهد فرهنگی ایجاد کند باید برنامه‌های بلندمدتی را طراحی کند و ما می‌توانیم اولین قدم را برداریم. به یک هدف‌گذاری بلندمدت نیاز است. مثل این که برای مادران برنامه بسازیم اما برای پدرها یا خود کودکان محتوایی نداشته باشیم در صورتی که این برنامه‌ها می‌توانند در امتداد هم باشند یا خود مامان‌ها ادامه‌دار باشد.